

**Storums
kommun**
LUSPIE

Undersökning

om betydande miljöpåverkan - ändring
av gällande stadsplan för Saljesnäset m.m.
inom Storums tätort, Storums kommun,
Västerbottens län

*Dnr: MB-2024.539
Upprättad 2024-11-26*

Ändring av gällande stadsplan Undersökning av detaljplanens miljöpåverkan

Strategisk miljöbedömning

Enligt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen och 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken innefattar en strategisk miljöbedömning att kommunen ska samråda om hur omfattningen av och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning ska avgränsas (avgränsningssamråd), upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB), ge tillfälle till synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen och förslaget till plan eller program, samt att ta hänsyn till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter innan planen eller programmet antas eller läggs till grund för reglering.

Undersökning

Enligt 6 kap. 5 § miljöbalken krävs det att kommunen vid upprättande eller ändrande av en plan eller ett program gör en undersökning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och om en strategisk miljöbedömning ska göras eller inte.

Krävs en strategisk miljöbedömning ska redovisningen ske i planbeskrivningen (4 kap 34 § och 33 § första stycket 4 plan- och bygglagen).

Om en strategisk miljöbedömning inte ska göras, ska skälen redovisas i planbeskrivningen, enligt 4 kap. 33 § 1 första stycket och 33 b § plan- och bygglagen.

Ställningstagande

Kommunen bedömer, med anledning av nedanstående, att ändring av gällande stadsplan för Saljesnäset m.m. inom Storumans tätort inte innebära betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning kommer inte att utarbetas.

Ändringen antas inte medföra betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) är inte nödvändig.

Motiv till ställningstagandet

Kommunen ska vid valet av planförfarande bedöma om planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Hur kommunen ska gå tillväga för att bedöma den betydande miljöpåverkan regleras i förordningen om miljökonsekvensbeskrivning. Bedömning ska alltid utgå från förordningens bilaga fyra, och även från bilaga två i de fall som planförslaget innebär att planområdet får tas i anspråk för en verksamhet eller åtgärd som är uppräknade i plan- och bygglagen (2010:900) 4 kap. 34 §.

Undersökningen grundas på följande:

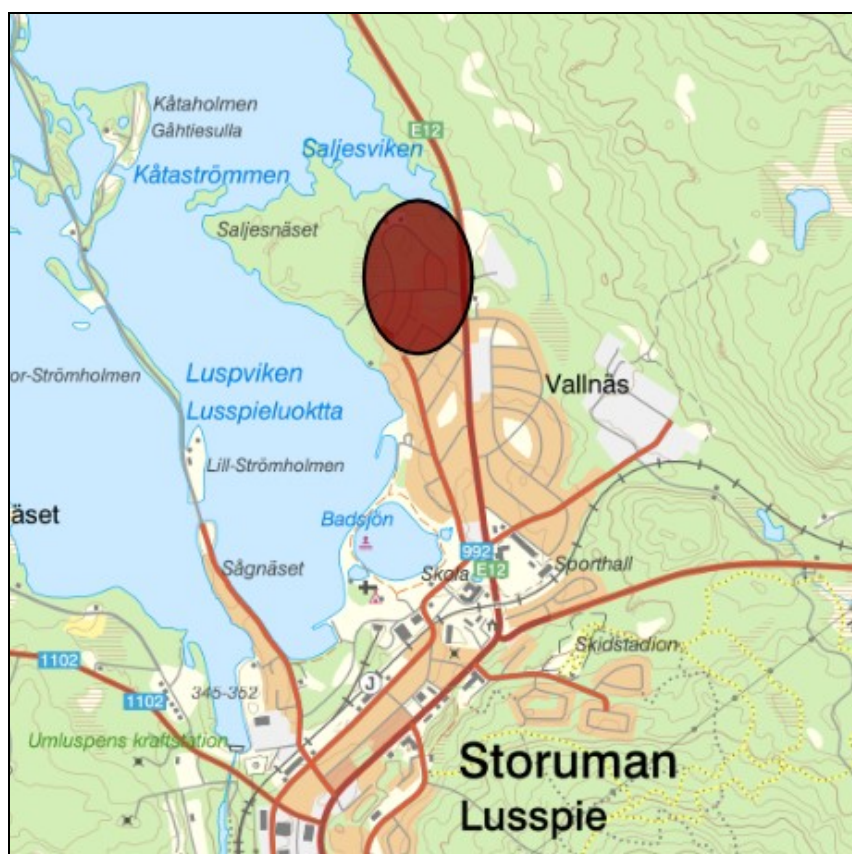
- Planändring möjliggör endast delvis ändrade planbestämmelser inom befintlig stadsplan.
- Genomförandet bedöms i övrigt inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna riskerar inte att överskridas.

- Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan. Detaljplanens positiva inverkan på miljön, hälsa m.m.:
- Planändringen bedöms understödja en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Bakgrund och planens syfte

Fastighetsägare av Knipan 3 och Vallnäs 1:72 har ansökt om planbesked för att möjliggöra en något utökad byggrätt och en fastighetsreglering. Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslutade 2024-08-28, § 90, att ändra hela gällande stadsplan (akt P1981-116) för området för att anpassa den till dagens behov. Området ligger i norra delen av Storums samhälle och omfattar drygt 27 hektar. Planens syfte är att se över byggrätter, prick- och korsmark samt typ av byggnader. Marken ägs till största delen av Storums kommun.

Orienteringskarta.

Bestämmelser

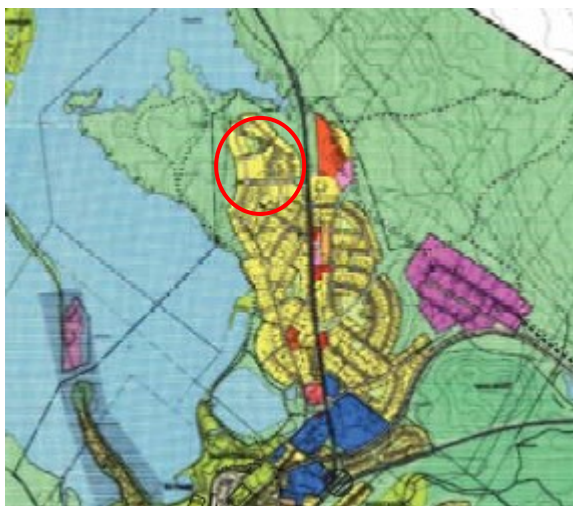
Riksintressen

Området ansluter till riksintresse för kommunikationer, väg E12 enligt 3 kap. § 8 MB. Väg E12 är även en rekommenderad väg för transporter av farligt gods.

Fördjupad översiktsplan (FÖP)

Enligt fördjupad översiktsplan för Storuman/Stensele från 2011 är markanvändning boende. Planförslaget överensstämmer med kommunens översiktliga intentioner för området.

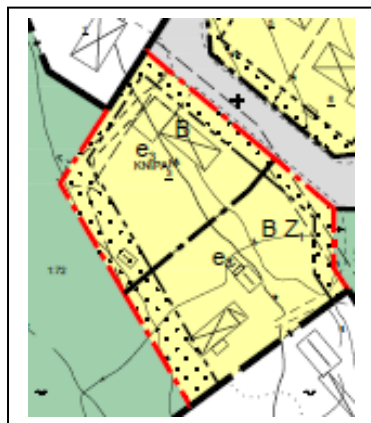
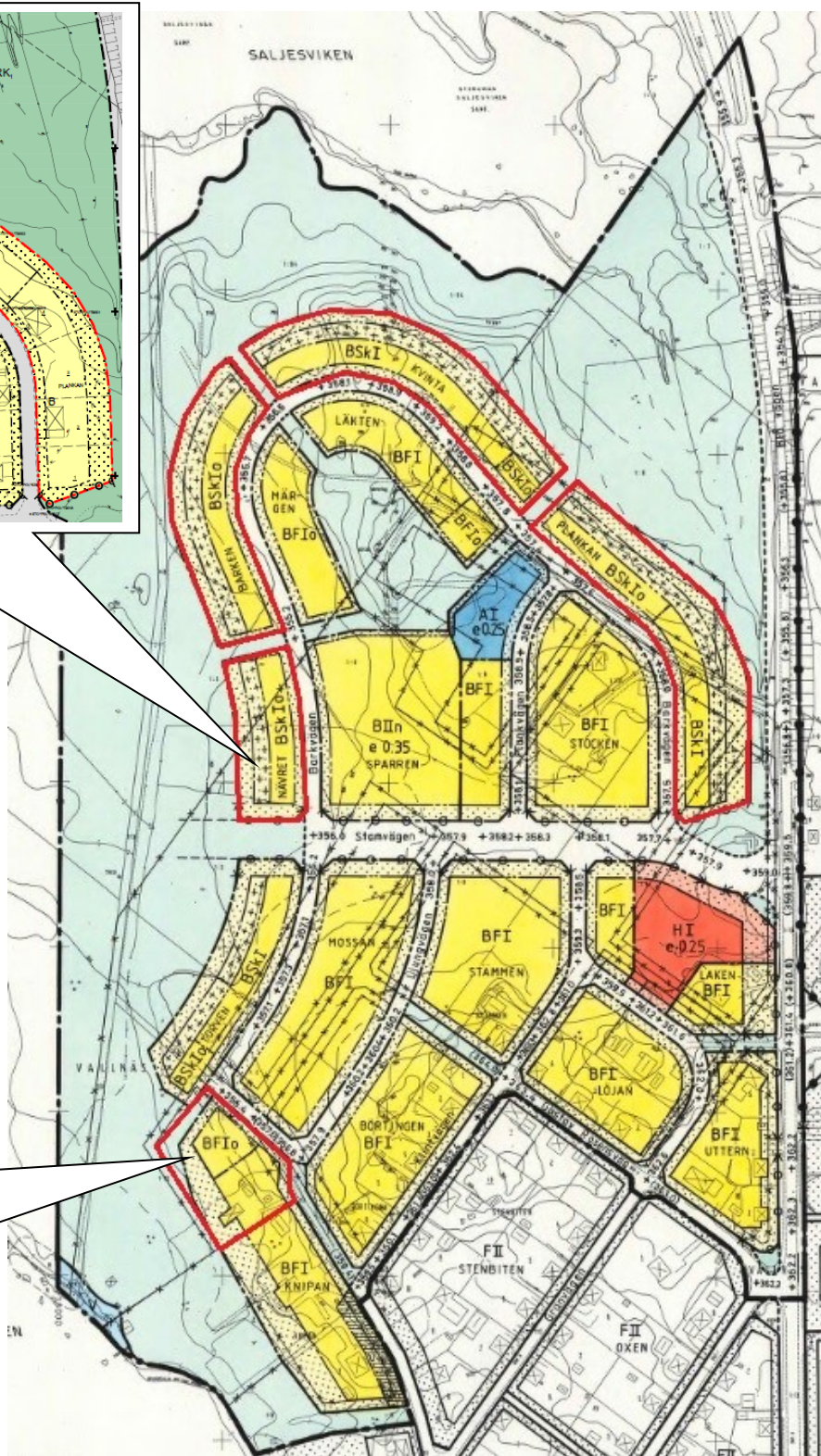
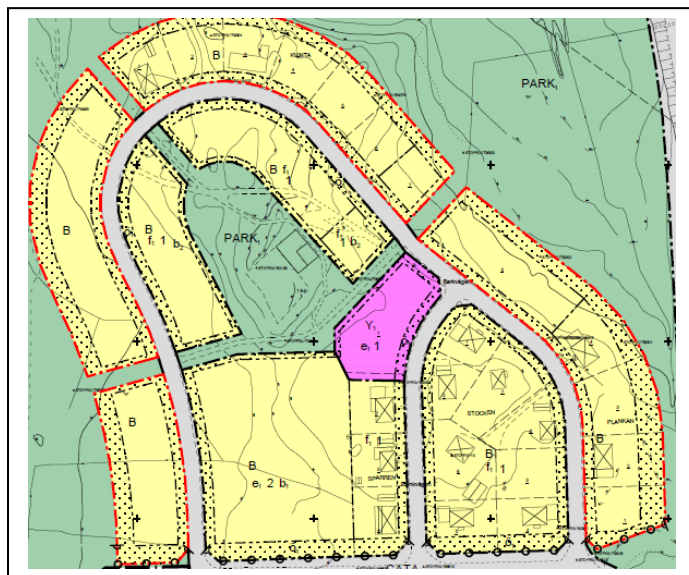

Utdrag från gällande fördjupad översiktsplan för Storuman/Stensele 2011.

Detaljaner

Gällande stadsplan:

Ändring och utvidgning av stadsplan för Saljesnäset m.m. inom Storumans tätort, fastställd 1981-09-04 (akt nr 24-P 1981-116).

Det finns lagakraftvunna detaljplaner i området som inte ingår i ändringen:

- Detaljplan med planbestämmelser för Kv. Torven, fastställd 1991-01-09 (akt 2421-P91/4). Planens syfte var möjliggöra byggnation av komplementbyggnader eller tillbyggnad med en sammanlagd byggnadsarea på max 250 kvadratmeter.
- Detaljplan för Knipan 2, fastställd 2015-07-16 (akt 2421-P15/10). Planens syfte var att bevara och utveckla fastigheten så att dess ursprungliga karaktär och värde kan säkras. Bland annat har byggrätten utökats.
- Detaljplan för del av fastigheterna Vallnäs 1:3, 1:8 och 1:13, "Solsidan", fastställd 2023-07-13 (akt 2421-P2023/4). Planens syfte är att möjliggöra planmässiga förutsättningar för cirka 14 (åretruntboende) i attraktivt läge vid Luspvikens strand, Saljesnäset samt tillhörande infrastruktur och dagvattenhantering.

Miljökvalitetsnormer Vatten

Platsen ligger i närheten av sjön Storuman (SE722188-156091) och grundvatten Umeälvsåsen Luspsjön (SE722361-156033) som är klassat enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige).

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	<i>Relevant</i>	<i>Inte relevant</i>
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö		X
Natur- och terrängförhållande	X	
Rennäring		X
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd		X
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen	X	
Klimatpåverkan	X	
Måluppfyllelse	X	

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

Området ligger inom befintligt bostadsområde. Det är viktigt att tillkommande bebyggelse anpassas till landskapsbilden. Bebyggelsestrukturen ska leda till attraktivt område.

Kulturmiljö

Inga registrerade fornlämningar finns inom område. Längs med stranden i väster har det påträffats fornlämningar. Fynden visar på nyttjande under äldsta stenåldern (6 000 – 4 000 f. Kr) samt bronsåldern (1 800 – 500 f. Kr).

Natur- och terrängförhållande

Området är beväxt med blandskog, mestadels tall och björk, vanligt förekommande i trakten. Enligt SGU's jordartskarta består området av silt och morän. Södra delen består av

morän med tunt lager isälvsediment. Området i väster om Barkvägen består av torv. I denna del bedöms grundvattennivån vara relativt hög.

Rennäring

Platsen ligger inom Ubmeje tjeälddies område och åt dessa utpekade årstidsland enligt rennäringens markanvändningsdata (källa: Sametinget):

Vårland - (april-maj) Under maj månad sker kalvningen. Vajorna uppsöker gynnsamma platser i terrängen. Dessa platser ligger ofta i sydlägen, där det finns lä, och barfläckar tidigt tinar fram. Kalvningslanden är vid denna period mycket känslig för yttre störningar.

Förvinterland - (november-december) Snön och isarna har kommit och grönbetet har försämrats. Renarna samlas för slakt och skiljning till mindre vintergrupper. Under denna tid påbörjas flyttningen till vinterlandet, det är nu som flyttleder används. Detta är ett mödosamt arbete som tär både på ren och renskötare. Lämpliga rastbeten är en förutsättning för att kunna genomföra flyttningen.

Vinterland - (januari-mars) Vinterbetesmarkerna betraktas ofta som rennäringens "flaskhalsar", dessa områden är känsliga för ingrepp och

A detailed topographic map of the Storuman area in Sweden. The map features a network of ski trails, including a prominent green trail (1-5) and a red trail (6-10). Roads are marked with numbers like 4A, 5, 7A, 7B, 7C, 8, 9, 10, 11, 18, and 19. Key locations include Storuman, Skidstadion, Utsikten, and Skidstugan. Water bodies such as Luspviken, Rackokälven, and Blevikstjärn are shown. The map also includes contour lines, a red cross symbol, and a yellow warning sign for a narrow road.

Storumans kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Blå vägen 242, SE- 923 81 Storuman
+46 (0)951-140 00
www.storuman.se
mbn@storuman.se

Strandskydd

Vid ändring av en detaljplan återinträder inte strandskyddet så som är fallet när en detaljplan ersätts med en ny plan. Allmänhetens tillgång till stranden kommer inte att förändras.

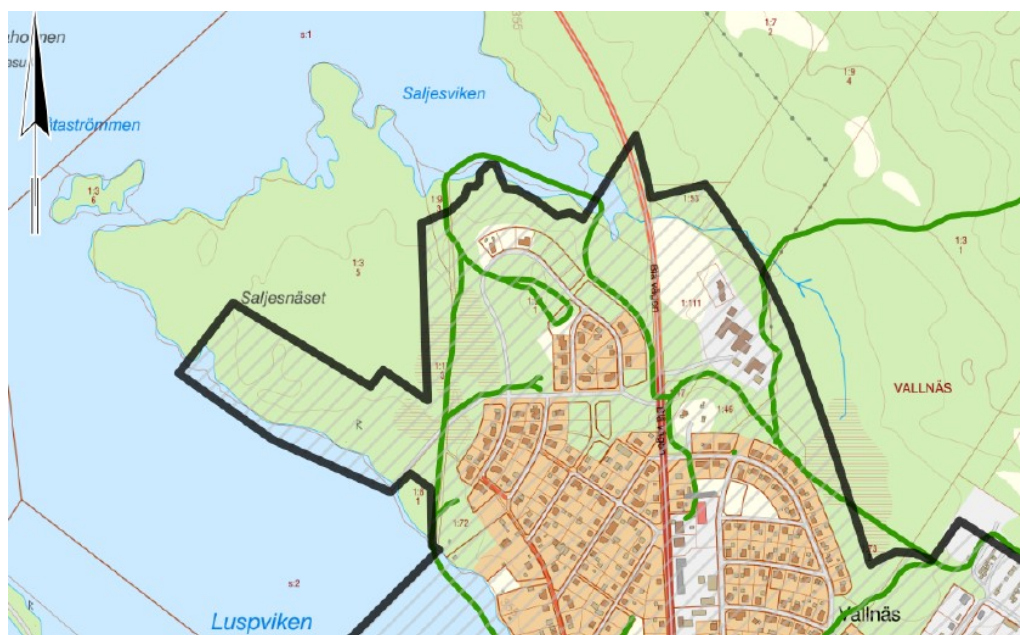
Kommunikationer

Biltrafik

Lokalgator är sedan länge anlagda enligt gällande stadsplan. Inga förändringar av lokalgators sträckning kommer att ske.

Skotertrafik

Storums kommun är en av de skotertätaste kommunerna i Sverige och skoteråkningen är stor i området och därför anser kommunen att det är viktigt att planera för skotertrafik. Ett bra spårssystem minskar konflikter med andra aktiviteter. Området ligger inom tättbebyggt område (beslutat enligt Trafikförordningen). Området ligger förbudsområde för fordon i terräng som togs i slutet 1970-talet, reviderat 2024. Syftet med förbudsområdet är att minska buller inom bostadsområden, skidspår och skidbackar.

Utdrag från skoterförbudskartan med undantagna skoterspår i grön linje.

Gång/cykeltrafik

Från planområdet kan man gå och cykla via interna kvartersvägar till centrum.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 (5:e kap.) för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett

värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljö kvalitetsmålen (www.miljomal.nu). Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341) olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft. Tillkommande trafik i och med detaljplanens genomförande bedöms inte innebära betydande luftutsläpp som leder till att MKN riskerar att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikt beslutade i februari 2017 om MKN för samtliga yt- och grundvattenförekomster i vattendistriktet vilka ska uppnå god ekologisk status (alternativt god potential) samt god kemisk ytvattenstatus om inte särskilda skäl finns. MKN innefattar även ett krav på ickeförsämring, vilket innebär att vattenförekomstens miljötillstånd inte får försämrats till en lägre statusklass. Under 2023 har åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljö kvalitetsnormer reviderats (avseende cykeln 2017–2021, hämtat från VISS november 2024).

Vattenförekomster	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Storuman	SE722188-156091	Otillfredsställande ekologisk potential	Uppnår ej god (Hg och PBDE)	Otillfredsställande ekologisk potential 2033	God kemisk status med undantag för Hg och PBDE	Miljögifter (Atmosfärisk deposition), flödesförändringar, morfologiska förändringar och kontinuitet

Grundvattenförekomst	EU-CD	Kemisk status	Kvantitativ status	MKN Kemisk status	MKN Kvantitativ status	Miljöproblem
Sand- och grusförekomst (Umeälvsåsen, Luspsjön)	SE722361-156033	God	God	God kemisk grundvatten status	God kvantitativ status	Inga

Samlad bedömning av MKN för vattenförekomster

Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka om normerna för god ekologisk eller god kemisk yt- och grundvattenstatus kan uppnås/upprätthållas för nämnda vatten. Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. För en långsiktigt hållbar dagvattenhantering ska de naturliga förhållande på platsen bibehållas så långt som möjligt.

Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen

Markradon – Förekomsten av markradon har inte undersökts inom området. Radonsäkert byggande rekommenderas dock generellt där markradon inte undersökts. Markradon ska kontrolleras i samband med att geoteknisk undersökning utförs.

Markföroreningar - Ingen misstanke finns om att markföroreningar förekommer inom planområdet. Om frågan om sanering av förorenad mark blir aktuell ska den hanteras enligt miljöbalkens bestämmelser.

Markförhållanden - Detaljplanen ska uppfylla de säkerhetsnivåer som ställs för planer och nyexploatering enligt IEG:s (Europastandarder inom Geoteknik) tillämpningsdokument. Redan bebyggda delar inom en ny detaljplan ska uppfylla de stabilitetskrav som ställs på nyexploatering alternativt måste restriktioner finnas. Eventuella restriktioner eller krav på åtgärder måste säkerställas i planen.

Omgivningsbuller – Enligt plan- och bygglagen 4 kap. 33a § ska planbeskrivningen om detaljplanen avser en eller flera bostadsbyggnader innehålla en redovisning av beräknade värden för omgivningsbuller. Det behövs dock inte redovisning om det ej anses behövt med hänsyn till bullersituationen, vilket enligt en preliminär bedömning från Boverket och SKL innebär åtminstone 5 dBA under riktvärdena. För beräkning av bullernivåer det blir vid ett genomförande av planen kan Boverkets och SKLs skrift "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" användas.

Vatten- och avlopp - Området kommer att ingå i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Riskbedömning med avseende av farligt godstransporter på E12 – En riskbedömning kan krävas för att identifiera de risker avseende transporter av farligt gods förbi aktuellt planområde samt utreda vilka konsekvenser dessa kan medföra.

Klimatpåverkan

Utifrån rapporten *Underlag för samordnad beredskapsplanering vid höga flöden och dammbrott i Umeälven, WSP 2015-04-20* framgår att området inte berörs av 100-årsflödet.

Skyfallskartering

Länsstyrelsen Västerbotten har som ett led av klimatiförändringar låtit ta fram skyfallskartering för länets kommuner och tätorter (*Skyfallskartering Västerbottens län Storumans kommun, Länsstyrelsen i Västerbottens län, April 2018*). Skyfallskarteringen visar hur tätorter i respektive kommun påverkas vid ett 100-årsregn med klimatkfaktor 1,3 samt vid ett så kallat "Köpenhamnsregn" (vilket inträffade under 2011). Studien visar maximala vattendjup och eventuell översvämningsutbredning. Den omfattar även flödesriktning och flödes hastighet

I kommande planbeskrivning ska det redovisas de planeringsförutsättningar och de överväganden som legat till grund för planens utformning med hänsyn till förväntad klimatpåverkan. Vid behov kan särskilda planbestämmelser föras in på plankartan i syfte att möjliggöra skyddsåtgärder och förhindra olämplig markanvändning. Planen ska dock inte göras mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med planen.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö

Bedömningen är att miljömålen kommer att beaktas och att dessa inte kommer att beröras negativt.

Medverkande tjänstepersoner

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare, Ulrik Norgren, planerare och Elin Rutqvist, miljö- och samhällsbyggnadschef.